MINISTERIET
SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

25. juni 2018

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København

Sendt pr. mail til DR

Radio- og tv-nævnet

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 33 95 42 00

Marie Frank-Nielsen
Fuldmægtig, cand.jur.

mfn@slks.dk
www.slks.dk

Afgørelse vedrørende klage over skjult reklame for Jack Daniels i Filmselskabet vist på DR K

Sammendrag

Radio og tv-nævnet har den 11. marts 2018 modtaget en klage over skjult reklame for "Jack Daniels" i programmet "Filmselskabet" vist på DR K.

Radio- og tv-nævnet har nu taget stilling i sagen og truffet afgørelse om, at udsendelsen "Filmselskabet" sendt på DR K den 9. marts 2018 ikke indeholder skjult reklame for "Jack Daniels" i strid med radio- og fjernsynslovgivningen.

Klagen

Klagen vedrører et afsnit af programmet "Filmselskabet" sendt på DR K, hvor Maria Månson sammen med sine gæster præsenterer og anmelder udvalgte premierefilm mv.

En af gæsterne i programmet, Chris Michael Pedersen, er iført en sort trøje hvorpå der med hvide bogstaver står "Jack Daniels" i form af deres logo. Klager anfører, at der er tale om skjult reklame for "Jack Daniels".

Beskrivelse af programmet

Programmet "Filmselskabet" er et program på DR K, som varer knap 30 minutter. I det påklagede program får værten Maria Månson selskab af Chris Michael Pedersen i programmets sidste 11 minutter, hvor de sammen ser på filmklip samt analyserer og anmelder disse.

Chris Michael Pedersen har undervejs en sort trøje på, hvor der med hvid skrift står "Jack Daniels" i form af deres logo.

Hverken trøjen eller "Jack Daniels" omtales i udsendelsen og der zoomes ikke ind på selve trøjen.

Høringssvar
DR oplyser i sit høringssvar af 5. april 2018, at de ikke mener der er tale om skjult reklame for "Jack Daniels".

Programmet "Filmselskabet" beskrives af DR som et program, der hver uge på DR K præsenterer og anmelder udvalgte premierefilm og andre nyheder på filmfronten. Programmet har en fast vært og to ugentlige gæster, der fortæller om deres personlige oplevelse af de forskellige film, ud fra enten filmfaglig viden eller konkret erfaring inden for et felt som filmen tematiserer.

I det påklagede program er Maria Månson vært og har besøg af blandt andet Chris Michael Pedersen, som er iført en sort trøje hvorpå der med hvide bogstaver står "Jack Daniels" i form af deres logo.

DR oplyser, at trøjen er Chris Michael Pedersens privateje og er indkøbt for ca. 12 år siden på Nairobis største genbrugsmarked til 20 kroner. Der foreligger endvidere ingen aftaler mellem "Jack Daniels" og Chris Michael Pedersen – ej heller mellem "Jack Daniels" og DR. Trøjen omtales ikke i programmet, ligesom der ikke zoomes ind på selve blusen og Chris Michael Pedersens overkrop bliver ikke vist som close-up. Endelig oplyser DR, at gæsterne i programmet altid bærer deres eget tøj.

DR henviser i sit høringssvar til AVMS-direktivets definition af skjult reklame. DR er af den opfattelse, at der foreligger en fremhævelse af "Jack Daniels" varemærke og logo, idet gæsten Chris Michael Pedersen er iført sin trøje gennem hele den del af udsendelsen, hvori han medvirker. DR mener dog ikke, at der er tale om en uberettiget fremhævelse. Dette begrunder de med, at programmet præmis i forhold til gæsterne er, at disse – trods evt. status som kendt person – deltager som privatpersoner og giver deres egen personlige opfattelse om en given film til kende. For at understrege dette, er gæsterne iført deres private tøj, som afspejler deres personlige stil.

DR oplyser, at trøjen bruges som kontrastmiddel til Chris Michael Pedersen ellers meget klassiske stil. Trøjen er udvalgt fordi den – udover at være favoritblusen – selv har været rekvisit i en tv-serie. Blusen optræder i serien "Afrika er det nye sort", som blev vist på DR K i 2015, hvor den er symbolet på, hvordan vestligt second-hand-tøj bliver solgt på det afrikanske kontinent. I den forbindelse har det været Chris Michael Pedersens opfattelse, at blusen er "et sjovt kuriosum".

DR bemærker, at det fremgår af Radio- og tv-nævnets afgørelse af 7. november 2017 vedrørende skjult reklame for virksomheden "Street-ammo" i en udsendelse af "Sommer Summarum" sendt på Ramasjang, at det ikke i sig selv er i strid med reglerne om skjult reklame at medvirkende i DR-programmer er iført tøj med synlige logoer. DR mener, at der er tale om en sammenlignelig situation her.

Samlet set er det DR's vurdering, at "Filmselskabet" sendt den 9. marts 2018 på DR K ikke indeholder skjult reklame for "Jack Daniels" i strid med reklamebekendtgørelsen § 2, stk. 1 og § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Radio- og tv-nævnets vurdering
Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 444 af 8. maj 2018, på sit møde den 22. juni 2018 behandlet sagen og skal udtale:

Det følger af § 2, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen og § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, at reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør skjult reklame.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester (AVMS-Direktivet) som følgende:

"præsentation i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser, en vareproducents eller tjenesteyders navn, varemærke eller virksomhed i programmer, når præsentationen fra medietjenesteudbyderens side er ment som reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. En sådan præsentation anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod betaling eller anden modydelse".

Definitionen indeholder tre kumulative betingelser, der alle skal være opfyldt, førend der er tale om skjult reklame.

Fremhævelsen skal:

- Være tilsigtet fra medietjenesteudbyderens side
- Være ment som en reklame
- Kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art

Da det i praksis kan være vanskeligt at afgøre, om en fremhævelse fra medietjenesteudbyderens side har været tilsigtet og ment som en reklame, har Kommissionen i sin fortolkningsmeddelelse[1] bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet *"uberettiget fremhævelse".*

En uberettiget fremhævelse kan bl.a. ligge i, at et varemærke, en tjenesteydelse mv. optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde i et program. I den forbindelse skal der tages hensyn til programmets redaktionelle indhold. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til det redaktionelle indhold, eller fremhævelsen skyldes, at kommercielle hensyn har påvirket det redaktionelle indhold eller indebærer en risiko for, at seerne vildledes, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er derfor først og fremmest, om "Filmselskabet" indeholder en *fremhævelse* af "Jack Daniels".

Radio- og tv-nævnet finder, at programmet indeholder en fremhævelse af "Jack Daniels", idet gæsten Chris Michael Pedersen er iført trøjen med "Jack Daniels" logo gennem hele udsendelsen, hvori han medvirker, og at han har en central rolle i udsendelsen.

Det skal derfor vurderes, om denne fremhævelse kan karakteriseres som en *"uberettiget fremhævelse"*, som går ud over, hvad der kan anses som redaktionelt berettiget.

Det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at det i udsendelser som omhandler dagligdagsemner og dagligdagssituationer ikke altid kan undgås, at der vises produkter, der er letgenkendelige og/eller hvor produktets mærke eller logo fremgår af emballagen eller er påført eksempelvis beklædningsgenstande.

Efter en samlet vurdering er det Radio- og tv-nævnets vurdering, at der i nærværende udsendelse *ikke* er tale om en uberettiget fremhævelse af "Jack Daniels".

Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der *ikke* er tale om en sponsoreret trøje, men at denne derimod er gæstens privateje og er med til at vise en personlig stil.

[1] 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser, Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.

At en person i et tv-program er iklædt beklædningsgenstande med logoer o.lign. går *ikke* i sig selv ud over, hvad der kan anses for redaktionelt berettiget. I det påklagede program forekommer der *ikke* zoom, mundtlig omtale eller andre særskilte eksponeringer af "Jack Daniels". Derfor finder Radio- og tv-nævnet, at "Filmselskabet" *ikke* indeholder skjult reklame for "Jack Daniels" i strid med reglerne herom.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE

Udsendelsen "Filmselskabet" vist på DR K den 9. marts 2018 indeholder ikke skjult reklame for "Jack Daniels" i strid med § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on demand-audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber (reklamebekendtgørelsen) og § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 444 af 8. maj 2018 (radio- og fjernsynsloven).

Med venlig hilsen

Caroline Heide-Jørgensen
formand